

derimod et Forsvar, saaledes som Regjeringen har foreslaaet — om det nu skal være affurak lige saadan vil jeg ikke sige, vi vide jo, at de store Opgaver kunne løses paa forskjellig Maade — men have vi Noget, kunne vi sætte Haardt imod Haardt; hvis der skulde blive forespurgt før eller under en Krig, og vi havde en Flaade og en Trossestyrke, saa vilde vi kunne sige affurak det Samme, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds sagde til det ærede Medlem fra Stege: „ja det kunne vi slaas om“. Saa vil Sagen stille sig helt anderledes, saa skal der mere til at føre deres Fordringer igjennem, saa ville de blive mere bestedne, og saa ville vi med Væthed komme til Enighed om en Neutralitetserklæring og fuldstændig undgaa Krig. Nu mente det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds i Gaardet Samme, som han ogsaa har udtalt oftere: hvad kan det hjælpe til at faae en Fæstning, vi kunne jo kun faae en daarlig Fæstning, vi have jo kun Raad til at faae en daarlig Fæstning. Det, man anfører fra andre Lande, hvor man har Raad til at bygge gode Fæstninger, beviser jo slet Intet. Dertil vil jeg svare, at hvis vi faae en daarlig Fæstning, ligger det deri, at man ikke i Tide, mens man havde fredelige Aar foran sig, havde begyndt. Vi kunde i dette Dieblit have haft en god Fæstning. Jeg paastaar, at det, som foreslaas, af alle Sagtyndige vil anses for en god Fæstning. At den kan være stærkere, vil jeg ikke benægte, men jeg tror dog, at man vil henregne den til de meget stærke Fæstninger. Men uden videre at paastaa, at vi kun kunne faae en daarlig Fæstning, og at derfor mit Raisonnement ikke gjælder, det tror jeg ikke passer. Lad os blive fri for en daarlig Fæstning, lad os faae en god Fæstning. Jeg ser ikke — Bengelshørgsmaalet skal jeg senere komme tilbage til, det ser jeg bort fra her — hvorfor vore Ingenieurer ikke skulde kunde bygge en ligesaa god Fæstning som i andre Lande. Lad os ikke forudsætte en daarlig Fæstning, det synes jeg er nedtrykkende. I Forbindelse med den daarlige Fæstning som det ærede Medlem flere Gange tilbage til Krigens i 1864 og sagde, at der havde vi en daarlig Fæstning, og derfor gif det, som det gif. Ja, vi havde en daarlig Fæstning, og det havde megen Indflydelse paa, hvorledes det gif; men det var jo ingen Nødvendighed at have en daarlig Fæstning, vi kunde jo have haft en god Fæstning. Det ærede Medlem gjorde ogsaa ved at tale om Krigens i 1864 opmærksom paa, hvor stor en Betydning det Politiske havde, nemlig den Omstændighed, at Partier stod imod hinanden her i Landet,

og det er jo leilighedsvis ogsaa kommet frem fra flere Andre, at i saa Tilfælde kan man ikke forsvare Landet, naar Krigens kommer, naar Venstremænd og Højremænd staa imod hinanden. Det ærede Medlem gjorde gjældende, at det havde Indflydelse paa Hæren i 1864, at man var misfornøjet med Regjeringens politiske Optræden, og at Resultaterne stode i Forbindelse hermed. Jeg veed nu ikke om det ærede Medlem er saa hjemme deri, han kan jo godt have været med i Krigens. Men jeg kjender meget godt Situationens fra den Tid, jeg har derom ført mange Diskussioner, og jeg skal villig indrømme, at der var højere Officerer, der lod Ytringer falde om at slaas for et Stykke Papir, og dermed mente man Konstitutionens af 18de November. Men det har været ganske forsvindende, og Enhver, der har været med, veed, at det ikke har nogen Betydning. De som kunde sige saadan i et Dieblit, hvor de vare gnabne, gjorde dog deres Bligt fuldt ud saa godt som Noget. Nei, Manglen paa Begeistring stammer fra noget ganske Andet; den stammer fra Indtrykket af, at vi stod lige overfor to Stormagter og vare saa slet forberedte, og det begyndte allerede ved Dannevirke, hvor Soldaterne stadig havde de ufuldendte Skandsjer for Die, hvor de Barakker, som man havde lovet dem, ikke bleve paabegyndte, da det blev koldt, og det fortsattes, da man man blev ført tilbage til Dybbøl, hvor det let kunde ses, at hvis man havde haft andre Barakker, kunde det have set ganske anderledes ud. Det Haabløse ved Situationens var altsaa ikke det Politiske, men den Omstændighed, at vi stod lige overfor to Stormagter og vare saa slet forberedte i alle Retninger. I 1848 begyndte Kampen ikke med en Overmagt, men imod en lille Høj Injurgenter, og det gav Freidigheden og Modet; hvorimod det jo var helt anderledes i 1864, da begyndte vi Kampen med Tyskland og Østerrig, som havde deres uopslidelige Reserver bag sig, hvorfra de kunde trække saa mange Tropper her op, som de vilde. Det var det, som vækkede Begeistringens, men det politiske Moment spillede ikke Spor af Rolle. Derfor er det min Overbevisning, at naar man tror, at fordi der berude er bygget Skandsjer uden Bevilling, og at man vil blive nødt til, som det ærede Medlem sagde, at spørge Folkene om, hvorvidt de ere Venstremænd eller Højremænd og saa sende Venstremændene hjem, er det, foruden i og for sig en daarlig Tale, Noget, som aldeles ikke har med de virkelige Forhold at gjøre. Tro de Herrer, at de unge Folk, som vi